

Journal Pre-proof

Brain health and value diversity: A new implementation field for values-based practice?

DOI: <https://doi.org/10.22365/jpsych.2024.001>

To appear in: Psychiatriki Journal

Received date: 13 January 2023

Accepted date: 18 January 2023

Please cite this article as: Panagiotis Alexopoulos, Alison Canty, Jayashree Dasgupta, Joyla A Furlano, Aline Nogueira Haas, Brain health and value diversity: A new implementation field for values-based practice?, Psychiatriki (2024), doi: <https://doi.org/10.22365/jpsych.2024.001>

This is a PDF file of an article that has undergone enhancements after acceptance, such as the addition of a cover page and metadata, and formatting for readability, but it is not yet the definitive version of record. This version will undergo additional copyediting, typesetting and review before it is published during the production process, errors, may be discovered which could affect the content, and all legal disclaimers that apply to the journal pertain.

EDITORIAL

Brain health and value diversity: A new implementation field for values-based practice?

Brain health has recently emerged as an overarching concept encompassing cognitive, sensory, social-emotional, behavioural and motor aspects of brain functioning, enabling individuals to achieve their potential for both health and wellbeing over their life course, independent of the presence or absence of disease.¹ It is contingent on a continuous, complex interplay between interconnected determinants related to physical health, healthy environments, safety and security, learning and social connection, and access to quality services. Even though responsibility for optimizing brain health can be taken at an individual level, brain health is in fact heavily influenced by determinants far beyond the control of individuals and their families. For instance, protection from abuse and maltreatment or equitable access to health services depend on interacting social, financial, and political factors that can often only be minimally influenced by individual or small group initiatives.^{2,3} In addition, the voice of many people, including the very young, the very old, the sick, the disadvantaged, and those who live in poverty, may not be sufficiently influential, even though the decision-making process crucially affects the brain health and quality of life for these individuals. The breadth of determinants of brain health makes brain health a terrain that is justifiably shaped by a plethora of stakeholders with highly diverse values and hence potentially conflicting interests and albeit different degrees of power. Consequently, decision-making in such contexts embodies a thorny process that may render the negligence of the values, viewpoints, and perspectives of those directly involved in a given decision, particularly when the individual capacity to advocate for oneself and the willingness of society and governments to act on behalf of their citizens, are low.

Values-based practice (VBP) is a toolkit for balancing interests, wishes, and values in contexts characterized by diverse values, which may be valuable in decision-making related to brain health.⁴ The implementation of this toolkit in different fields of healthcare (e.g., occupational therapy, orthopedics, primary care, psychiatry, psychology, radiotherapy) has been proposed, and training materials for healthcare professionals have been developed.⁵ VBP aims to include the differences in values, viewpoints, and perspectives of those directly concerned with a given decision so that communication and shared decision-making are facilitated. Based on the legacy of the Popperian open society,⁵ VBP treats values in the same way that democracy treats ideas and human voices. Hence, this decision-making toolkit is neither restricted to ethical codes nor prioritizes one value over others. It also does not endorse certain values while excluding others, provided that the values in play are compatible with legal, regulatory, and bioethical frameworks. The emphasis of VBP is on good process rather than predetermined 'correct' outcomes.^{6,7} Respect for differences between stakeholders results in the creation of a culture of mutual responsibility and in building up a positive relationship between all those concerned, so that everyone feels a sense of ownership of the decision made.^{4,6} Of note, according to VBP, the perspective of the health service user or of the individuals or community seeking to protect their brain health is the ideal starting point for any decision. This approach minimizes the negligence of the views, needs, values, competencies, resources, and aspirations of those trying to optimize their brain health in contexts where powerful socioeconomic and further interests may be at stake.

The 'good process' of VBP is safeguarded by ten principles.⁴ Four of them pertain to clinical skills and practice – awareness raising regarding the involvement of values in a given decision-making process; use of a clear reasoning strategy to explore value diversity;

knowledge about the values and facts that may be relevant to different contexts; and good communication skills. Two further principles underscore the importance of person-centred and multidisciplinary health service delivery. Other principles focus on the fact that all decisions are based on both values and facts, where the former become noticeable particularly when they are diverse or conflicting, especially in environments where variable choices are at the disposal of service users. The last principle of VBP is based on partnership in decision-making, including both service users and providers.

In conclusion, VBP may become a valuable tool for making balanced decisions in the broad terrain of brain health. Its protective focus on the perspectives of service users and its democratic character may pave the way towards achieving equity in and optimization of brain health.

Panagiotis Alexopoulos

*Mental Health Services, Patras University Hospital, Department of Medicine, School of Health Sciences, University of Patras
Global Brain Health Institute, Trinity College Dublin
Department of Psychiatry and Psychotherapy, Klinikum rechts der Isar, Faculty of Medicine, Technical University of Munich*

Alison Canty

Wicking Dementia Research and Education Centre, University of Tasmania; Global Brain Health Institute, Medical School, Trinity College Dublin

Jayashree Dasgupta

Samvedna Senior Care; Global Brain Health Institute, Trinity College Dublin

Joyla A Furlano

Faculty of Health Sciences, McMaster University; Global Brain Health Institute, Trinity College Dublin

Aline Nogueira Haas

*School of Physical Education, Physiotherapy and Dance, Universidade Federal do Rio Grande do Sul, Brazil;
Global Brain Health Institute, Medical School, Trinity College Dublin*

<https://doi.org/10.22365/jpsych.2024.001>

Received 13 January 2024 / Published Online 22 January 2024

References

1. World Health Organization. *Optimizing brain health across the life course: WHO position paper*. World Health Organization, 2022
2. Johnson-Motoyama M, Moon D, Rolock N, Crampton D, Nichols CB, Haran H, et al. Social Determinants of Health and Child Maltreatment Prevention: The Family Success Network Pilot. *Int J Environ Res Public Health* 2022, 19:15386, doi: 10.3390/ijerph192215386
3. Lund C, Brooke-Sumner C, Baingana F, Baron EC, Breuer E, Chandra P, et al. Social determinants of mental disorders and the Sustainable Development Goals: a systematic

review of reviews. *Lancet Psychiatry* 2018, 5:357-369, doi: 10.1016/S2215-0366(18)30060-9

4. Fulford KW. Values-based practice: a new partner to evidence-based practice and a first for psychiatry? *Mens Sana Monogr* 2008, 6:10-21, doi: 10.4103/0973-1229.40565
5. Fulford B. The Realpolitik of Values-Based Practice: An Introduction to Part VI, Reflections. In Stoyanov D, Fulford B, Stanghellini G, Van Staden W, Wong MTH (eds) *International Perspectives in Values-Based Mental Health Practice: Case Studies and Commentaries*. Springer, 2021, doi: 10.1007/978-3-030-47852-0_43/TABLES/1
6. Woodbridge-Dodd K. Values-based practice in mental health and psychiatry. *Curr Opin Psychiatry* 2012, 25:508-12, doi: 10.1097/YCO.0b013e328359051c
7. Mohanna K. Values based practice: a framework for thinking with. *Educ Prim Care* 2017, 28:192-196, doi: 10.1080/14739879.2017.1313689

Journal Pre-proof

ΑΡΘΡΟ ΣΥΝΤΑΞΗΣ

Υγεία του εγκεφάλου και διαφορετικότητα αξιών: Ένα νέο πεδίο εφαρμογής για την πρακτική που βασίζεται σε αξίες;

Η υγεία του εγκεφάλου αναδείχθηκε πρόσφατα ως μια έννοια που περιλαμβάνει νοητικές, αισθητηριακές, κοινωνικο-συναισθηματικές, συμπεριφορικές και κινητικές πτυχές της λειτουργίας του εγκεφάλου και η οποία εξασφαλίζει την αυτοπραγμάτωση και την ευεξία στη διάρκεια της ζωής ανεξάρτητα από την παρουσία ή την απουσία κάποιας νόσου.¹ Εξαρτάται από μια συνεχή και πολύπλοκη αλληλεπίδραση μεταξύ ποικίλων παραγόντων που σχετίζονται με τη σωματική υγεία, τη διαβίωση σε υγιή περιβάλλοντα, την ασφάλεια, τη μάθηση, τη γόνιμη κοινωνική αλληλεπίδραση και την πρόσβαση σε ποιοτικές υπηρεσίες υγείας και πρόνοιας. Η υγεία του εγκεφάλου επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από παράγοντες πολύ πέρα από την ευθύνη ή τον έλεγχο του ατόμου ή της οικογένειάς του. Για παράδειγμα, η προστασία από την κακομεταχείριση ή η απρόσκοπτη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας εξαρτώνται από αλληλεπιδρώντες κοινωνικούς, οικονομικούς και πολιτικούς παράγοντες που συχνά ελάχιστα επηρεάζονται από ατομικές ή μικρές ομαδικές πρωτοβουλίες.^{2,3} Επιπλέον, η φωνή πολλών ανθρώπων, συμπεριλαμβανομένων των πολύ νέων, των πολύ ηλικιωμένων, των ασθενών, των ατόμων με αναπηρίες καθώς και των απόρων, μπορεί να έχει ελάχιστη επιρροή, παρόλο που η διαδικασία λήψης αποφάσεων αφορά καθοριστικά την υγεία του δικού τους εγκεφάλου και τη δική τους ποιότητα ζωής. Λόγω του εύρους των παραγόντων που την επηρεάζουν, η υγεία του εγκεφάλου συνιστά ένα πεδίο στο οποίο δρουν πολύ διαφορετικά και δυνητικά αντικρουόμενα συμφέροντα με πολύ διαφορετικούς βαθμούς ισχύος. Κατά συνέπεια, η λήψη αποφάσεων σε ένα τέτοιο πεδίο είναι μια ακανθώδης διαδικασία που μπορεί να οδηγήσει στην παραγνώριση των αξιών, των απόψεων και των προοπτικών ατόμων και κοινοτήτων που επηρεάζονται άμεσα από μια δεδομένη απόφαση, ιδιαίτερα όταν η ικανότητα τους να υπερασπίζονται τα συμφέροντα τους είναι περιορισμένη και το κράτος δικαίου δεν λειτουργεί.

Η πρακτική που βασίζεται σε αξίες (values-based practice, VBP) είναι μια εργαλειοθήκη για την εξισορρόπηση διαφορετικών συμφερόντων, επιθυμιών και αξιών, η οποία μπορεί να είναι πολύτιμη στη λήψη αποφάσεων σχετικά με την υγεία του εγκεφάλου.⁴ Η εφαρμογή αυτής της εργαλειοθήκης έχει ήδη προταθεί σε διάφορους τομείς της υγειονομικής περίθαλψης (π.χ. εργοθεραπεία, ορθοπεδική, πρωτοβάθμια περίθαλψη, ψυχιατρική, ψυχολογία, ακτινοθεραπεία), ενώ έχει δημιουργηθεί εκπαιδευτικό υλικό για επαγγελματίες υγείας διαφορετικών κατηγοριών.⁵ Η VBP αποσκοπεί στη συμπερίληψη των αξιών, των απόψεων και των προοπτικών όλων των άμεσα εμπλεκόμενων σε μια δεδομένη απόφαση, έτσι ώστε να διευκολύνεται η επικοινωνία και η από κοινού λήψη αποφάσεων. Με βάση την κληρονομιά της ανοιχτής κοινωνίας του Karl Popper,⁵ η VBP αντιμετωπίζει τις αξίες με τον ίδιο τρόπο που η δημοκρατία αντιμετωπίζει τις διαφορετικές ιδέες και απόψεις. Συνεπώς, η εργαλειοθήκη αυτή δεν περιορίζεται σε ηθικούς κώδικες, ούτε δίνει προτεραιότητα σε μια αξία έναντι άλλων. Επίσης, δεν υποστηρίζει κάποιες αξίες ούτε αποκλείει κάποιες άλλες, αρκεί οι αξίες να είναι συμβατές με το εκάστοτε νομικό πλαίσιο και τα βιοηθικά προτάγματα. Στη VBP έμφαση δίνεται στην ορθή διαδικασία λήψης της απόφασης και όχι σε προκαθορισμένα «σωστά» αποτελέσματα.^{6,7} Ο σεβασμός των διαφορών μεταξύ των εμπλεκόμενων έχει ως αποτέλεσμα τη δημιουργία μιας κουλτούρας αμοιβαίας ευθύνης και τη δημιουργία γόνιμων σχέσεων μεταξύ τους, ούτως ώστε όλοι να αισθάνονται ότι η απόφαση που λαμβάνεται σε κάποιο βαθμό τους εκφράζει.^{4,6} Αξίζει να σημειωθεί πως σύμφωνα με τη VBP, η οπτική γωνία του χρήστη υπηρεσιών υγείας ή των ατόμων που επιδιώκουν να προστατεύσουν την υγεία του εγκεφάλου τους είναι το ιδανικό σημείο

εκκίνησης για οποιαδήποτε απόφαση. Αυτή η προσέγγιση ελαχιστοποιεί την παραγνώριση των απόψεων, των αναγκών, των αξιών, των ικανοτήτων και των φιλοδοξιών όσων προσπαθούν να βελτιστοποιήσουν την υγεία του εγκεφάλου τους σε περιβάλλοντα στα οποία διακυβεύονται ισχυρά κοινωνικοοικονομικά και άλλα συμφέροντα.

Η «καλή διαδικασία» της VBP προστατεύεται από δέκα αρχές.⁴ Τέσσερις από αυτές αφορούν κλινικές δεξιότητες και την καθημερινή πρακτική: Ευαισθητοποίηση σχετικά με το ρόλο των αξιών στην εκάστοτε διαδικασία λήψης αποφάσεων, χρήση μιας ξεκάθαρης συλλογιστικής στρατηγικής για τη διερεύνηση της διαφορετικότητας των αξιών, γνώση σχετικά με τις αξίες και τα επιστημονικά δεδομένα που μπορούν να επιδρούν στη λήψη μιας απόφασης σε διαφορετικές συνθήκες, και καλές επικοινωνιακές δεξιότητες. Δύο άλλες αρχές υπογραμμίζουν τη σημασία της ανθρωποκεντρικής και πολυεπιστημονικής παροχής υπηρεσιών υγείας. Άλλες αρχές επικεντρώνονται στο γεγονός ότι όλες οι αποφάσεις βασίζονται τόσο σε αξίες όσο και σε επιστημονικά δεδομένα. Η επίδραση των πρώτων γίνεται ιδιαίτερα αντιληπτή όταν είναι διαφορετικές ή αντικρουόμενες, ειδικά σε περιβάλλοντα όπου περισσότερες από μια επιλογές είναι στη διάθεση των χρηστών των υπηρεσιών υγείας. Η τελευταία αρχή της VBP επικεντρώνεται στη συνεργατική λήψη αποφάσεων, που συμπεριλαμβάνει τόσο τους ωφελούμενους των υπηρεσιών υγείας όσο και τους παρόχους αυτών των υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, η VBP δύναται να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο στη λήψη ισορροπημένων αποφάσεων στο ευρύ πεδίο της υγείας του εγκεφάλου. Η προστατευτική της εστίαση στην οπτική και τις αξίες των χρηστών των υπηρεσιών υγείας και ο δημοκρατικός χαρακτήρας της μπορούν να ανοίξουν νέους δρόμους προς την επίτευξη της βελτιστοποίησης της υγείας του εγκεφάλου και τη δικαιοσύνη και την ισότητα στα μέσα και στις στρατηγικές για την επίτευξη της τόσο στον Δυτικό όσο και στον αναπτυσσόμενο κόσμο.

Παναγιώτης Αλεξόπουλος

*Ψυχιατρική Κλινική, Πανεπιστημιακό Γενικό Νοσοκομείο Πατρών "Παναγία η Βοήθεια",
Τμήματα Ιατρικής, Σχολή Επιστημών Υγείας, Πανεπιστήμιο Πατρών
Global Brain Health Institute, Trinity College Dublin
Department of Psychiatry and Psychotherapy, Klinikum rechts der Isar, Faculty of Medicine,
Technical University of Munich*

Alison Canty

*Wicking Dementia Research and Education Centre, University of Tasmania; Global Brain
Health Institute, Medical School, Trinity College Dublin*

Jayashree Dasgupta

Samvedna Senior Care; Global Brain Health Institute, Trinity College Dublin

Joyla A Furlano

*Faculty of Health Sciences, McMaster University; Global Brain Health Institute, Trinity College
Dublin*

Aline Nogueira Haas

*School of Physical Education, Physiotherapy and Dance, Universidade Federal do Rio Grande
do Sul, Brazil;
Global Brain Health Institute, Medical School, Trinity College Dublin*

<https://doi.org/10.22365/jpsych.2024.001>

Παραλήφθηκε 13 Ιανουαρίου 2024/ Δημοσιεύθηκε Διαδικτυακά 22 Ιανουαρίου 2024

Journal Pre-proof